

1. Obdélník (proužek papíru) na obrázku je rozdělen na 10 stejných částí. Jeden čtvereček je **jedna desetina** celého obdélníku.

$$\frac{1}{10} = 0,1$$

Čteme: nula celá jedna desetina

Ukaž na obrázku další zlomky se jmenovatelem 10 a zapisuj je jako desetinná čísla.

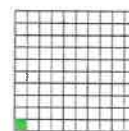
$$\frac{2}{10} = 0,2 \quad \frac{5}{10} = \underline{\quad} \quad \frac{8}{10} = \underline{\quad} \quad \frac{6}{10} = \underline{\quad} \quad \frac{3}{10} = \underline{\quad} \quad \frac{10}{10} = 1$$

4

2. Čtverec je rozdělen na 100 stejných částí. Jeden čtvereček z této čtvercové sítě je **jedna setina** celého čtverce.

$$\frac{1}{100} = 0,01$$

Čteme: nula celá jedna setina

Ukaž na obrázku další zlomky se jmenovatelem 100 a zapisuj je jako desetinná čísla.

$$\frac{23}{100} = 0,23 \quad \frac{55}{100} = \underline{\quad} \quad \frac{9}{100} = \underline{\quad} \quad \frac{35}{100} = \underline{\quad} \quad \frac{4}{100} = \underline{\quad} \quad \frac{88}{100} = \underline{\quad} \quad \frac{100}{100} = 1$$

5

Zlomky, které mají ve jmenovateli některé z čísel 10, 100 nebo 1 000 (nebo některý další desetinásobek čísla 10), se nazývají **desetinné zlomky**.

Každý desetinný zlomek můžeme zapsat jako desetinné číslo: $\frac{1}{10} = 0,1$ $\frac{1}{100} = 0,01$

Čteme: tři celé dvacet pět setin

Na první místo vpravo za desetinnou čárku zapisujeme **desetiny**, na druhé místo **setiny**.

Přečti desetinná čísla:

0,7 (nula celá sedm desetin)

1,5 (jedna celá pět desetin)

3,08 (tři celé osm setin)

5,72 (pět celých sedmdesát dva setin)

3. Připoj, co k sobě patří, a zlomky i desetinná čísla přečti.

$$\frac{10}{10}$$

$$\frac{8}{10}$$

$$\frac{14}{10}$$

$$\frac{200}{100}$$

$$\frac{75}{100}$$

$$\frac{168}{100}$$

$$0,8$$

$$1,4$$

$$1,0$$

$$1,68$$

$$0,75$$

$$2,00$$

Můžeme také psát, např.: $1,0 = 1$ $2,00 = 2$.

Zápis včetně nul na desetinných místech se užívá např. u cen zboží, např.: 25,60 Kč; 2,00 Kč.

6

4. Vyznač na číselné ose následující desetinná čísla. 1,6   0,4   0,9   2,3   1,3   0,7

6

Maximální počet bodů: 21

Dosažený počet bodů:

Z přílohy odstříhni modely pro znázorňování desetinných čísel.

1. Zapiš zlomky jako desetinná čísla a pomocí nastříhaných proužků z přílohy je vymodeluj.

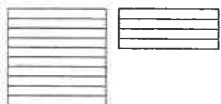
0,6 nula celá šest desetin

$\frac{6}{10} = 0,6$ $\frac{5}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{2}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{7}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{3}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{8}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{4}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$

Uvedená desetinná čísla mají jedno desetinné místo (desetiny).

6	
---	--

2. Zapiš zlomky jako desetinná čísla a přečti je. Některá z nich znázorni pomocí modelů z přílohy.

1,4
jedna celá
čtyři desetiny

2,2
dvě celé
dvě desetiny

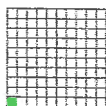
$\frac{14}{10} = 1,4$ $\frac{12}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{15}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{111}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{46}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$

$\frac{22}{10} = 2,2$ $\frac{18}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{23}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{57}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{253}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$

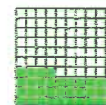
8	
---	--

3. Vymodeluj desetinná čísla, která mají dvě desetinná místa (desetiny a setiny). Vymodelovaná čísla porovnej.

$\frac{1}{100} = 0,01$ nula celá jedna setina

$\frac{34}{100} = 0,34$ nula celá třicet čtyři setiny

0,01 < 0,34   0,27 < 0,12   3,45 < 3,65   2,08 < 1,08   1,01 < 0,09

4	
---	--

4. Vymodeluj a zapiš desetinná čísla. Potom je správně přečti.

a) $\frac{27}{100} = 0,27$ $\frac{3}{100} = 0,03$ $\frac{18}{100} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{52}{100} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{68}{100} = \underline{\hspace{1cm}}$

$\frac{102}{100} = 1,02$ $\frac{123}{100} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{156}{100} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{178}{100} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{200}{100} = \underline{\hspace{1cm}}$

b) $\frac{9}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{4}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{16}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{52}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{34}{10} = \underline{\hspace{1cm}}$

$\frac{7}{100} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{77}{100} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{177}{100} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{107}{100} = \underline{\hspace{1cm}}$ $\frac{526}{100} = \underline{\hspace{1cm}}$

Kontrola: 0,68 1,23 0,18 1,78 0,52 2 1,56

5,2 0,9 0,4 1,07 1,6 0,07 1,77 5,26 3,4 0,77

17	
----	--

5. Zapiš desetinným číslem, kolik je to eur.

1 euro = 100 centů   1 cent = 0,01 eura

4	
---	--

Maximální počet bodů: 39

Dosažený počet bodů: _____

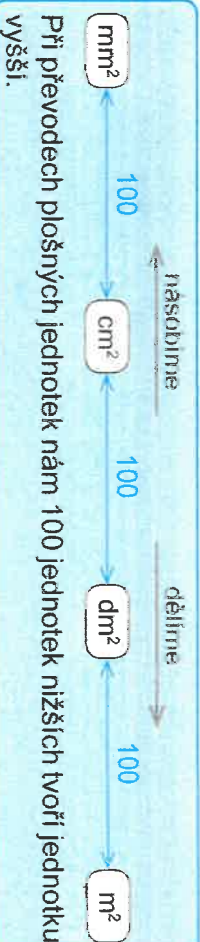
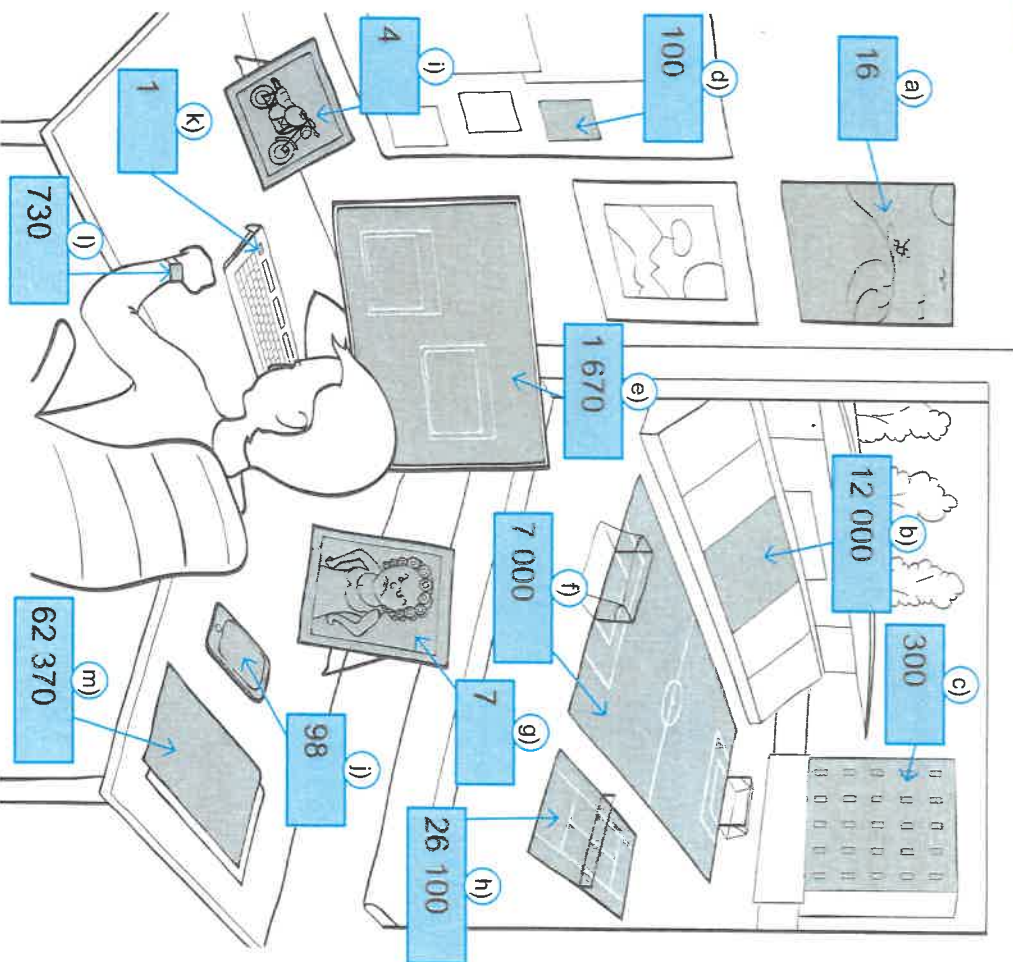
1 cm² 1 cm
1 cm

1 dm² 1 dm
1 dm

1 m² 1 m
1 m

1 mm² (milimetr čtvereční) je obsah čtverce o délce strany 1 mm,
1 cm² (centimetr čtvereční) je obsah čtverce o délce strany 1 cm,
1 dm² (decimetr čtvereční) je obsah čtverce o délce strany 1 dm,
1 m² (metr čtvereční) je obsah čtverce o délce strany 1 m.

1. Doplňte správné jednotky obsahu.

1. Rozhodněte, zda budete při převodech násobit (N), nebo dělit (D).
Správnou odpověď označte křížkem.

Převádíme	N	D	Převádíme	N	D
decimetry čtvereční na metry čtvereční			centimetry čtvereční na milimetry čtvereční		
metry čtvereční na decimetry čtvereční			milimetry čtvereční na centimetry čtvereční		

2. Převeďte.

7 cm² = _____ mm²   700 mm² = _____ cm²   400 cm² = _____ dm²
 29 dm² = _____ cm²   300 cm² = _____ dm²   400 cm² = _____ mm²
 16 m² = _____ dm²   4 000 dm² = _____ m²   400 mm² = _____ cm²
 20 cm² = _____ mm²   8 000 mm² = _____ cm²   400 m² = _____ dm²

3. Doplňte chybějící údaje.

Čtverec o straně 4 cm má obsah 16 cm², t. j. _____ mm².
 Obdélník o straně 50 mm a 20 mm má obsah 1 000 mm², t. j. _____ cm².
 Plátno ve tvaru čtverce o straně 20 dm má obsah 400 dm², t. j. _____ m².

4. Doplňte správné jednotky.

6 dm² = 600 _____   9 000 mm² = 90 _____   4 000 cm² = 40 _____
 15 cm² = 1 500 _____   600 dm² = 6 _____   1 200 dm² = 12 _____
 40 m² = 4 000 _____   5 000 mm² = 50 _____   5 600 mm² = 56 _____
 50 dm² = 5 000 _____   2 m² = 200 _____   4 cm² = 400 _____

5. Doplňte správné jednotky.

Čtverec o straně 1 dm má obsah 1 dm², t. j. 100 _____.
 Stěna pokoje o stranách 2 m a 1 m má obsah 2 m², t. j. 200 _____.